భానుమతి

భానుమతి రాత్రి కల్లోకొచ్చింది. ఏదో మాటా మాటా వచ్చి మా ఆవిడ అగ్గి మీద గుగ్గిలమైపోయింది. ఆవిడ పెట్టిన చివాట్లన్నీ భోంచేసి పడుకునేసరికి పదకొండు దాటింది. మంచమ్మీద పడి దొర్లగా దొర్లగా ఒంటిగంటకి గాని నిద్రపట్టలేదు.

తెలతెలవారుతూ వుండగా మగత నిద్రలో వుండగా భానుమతి కల్లోకొచ్చింది. వచ్చి మంచమ్మీద నా పక్కనే పడుకుంది. ముద్దెట్టుకుంది. ముద్దెట్టుకోబోతే దవడ వాచేట్టు లెంపకాయ కొట్టింది. తర్వాత ఏమిటేమిటో గొడవ గొడవ... సరిగ్గా గుర్తులేదు గాని - ఈ కల వల్ల భానుమతి మళ్ళీ గుర్తు కొచ్చింది.

భానుమతిని చూసి రెండేళ్ళు దాటింది. ఏదో ఆఫీసు పనిమీద హైదరాబాదొచ్చి మా ఇంటికొచ్చింది. ఒక గంటసేపు కూడా వుండలేదు. వెళ్ళేటప్పుడు మళ్ళీ వస్తాలెమ్మని రాలేదు. వెళ్తూ వెళ్తూ బస డిపో నుంచి ఫోన్ చేసింది. ఉండే అవకాశం లేదనీ, వెళ్ళిపోతున్నాననీ. మా ఇంట్లో కూచున్న కాస్సేపట్లోనే మా ఆవిడ భానుమతి పేగులు లెక్కబెట్టేసి, తర్వాత నాకు లెక్క చెప్పింది. "ఏమిటండీ ఆ మనిషి, ఆ తీరునూ ? ఆ చీరకట్టూ, బెత్తెడు జాకెట్టూ ... హవ్వ ! అదేం పొయ్యే కాలమండీ...! అని బుగ్గలు నొక్కుకుంది. అలాంటి వేషాలేస్తూంటే వాళ్ళాయన ఎల్లా వూరుకుంటాడండీ.." అంది.

భానుమతికి ఇంకా పెళ్ళి కాలేదన్నాను. దాంతో మరీ ఆశ్చర్యపోయి "అన్నేళ్ళొచ్చినా, ఇంకా పెళ్ళికాకపోవడమేమిటండీ" అని- "అయినా ఇలాంటి వేషాలేసేదాన్ని ఎవరు చేసుకుంటార్లెండీ" అని తనకి తనే సమాధానం చెప్పుకుంది. భానుమతి గురించి మా ఆవిడ

అంత చులకనగా మాట్లాడ్డం నాకు నచ్చలేదు. కాని ఆ మాట పైకనడానికి ధైర్యమూ చాల్లేదు. "దాన్నేమంటే మీకెందుకు ? దానికీ మీకూ ఏమిటి సంబంధం" అని నా ప్రాణాలు కొట్టేసుకుంది.

భానుమతి బి.ఏ.లో నా క్లాస్‌మేట్. ఇప్పుడు మా ఆవిడన్నట్టుగానే అప్పుడప్పుడూ కాలేజీలో నలుగురూ నాలుగురకాలుగా అనేవారు చాటున. పైకనడానికి ఎవడికీ దమ్ములుండేవి కావు. కాలేజీలో వున్నన్నాళ్ళూ కూడా - స్టూడెంట్లేమిటి, లెక్చరర్లేమిటి అందర్నీ ఒక వూపు వూపింది.

ఇది పదేళ్ళనాటి మాట. అప్పటికి ఆమెకి మహా వుంటే పద్దెనిమిదేళ్ళుండేవి. ఉపమానం అంత మంచిది కాదు గాని, మనం ఇంగ్లీషు సినిమాల్లో చూస్తామే , మాంచి గుర్రాలు - తెగబలిసి నున్నగా నిగనిగలాడుతూ ఛెంగు ఛెంగున ఎగురుతూ వుంటాయి; అదుగో ఆ రకంగా వుండేది. ఆరోజుల్లో భానుమతి చురుగ్గా, చలాకీగా, ఆరోగ్యంగా, అందంగా పొగరుమోత్తనంగా, నవ్వుతూ పేలుతూ వుండేది.

ఆమె కాలేజీలో అందరికీ ఎంత ఎట్రాక్షన్‌గా వుండేదో అంత టెర్రర్‌గా కూడా వుండేది. వెంటబడి వెర్రివేషాలేస్తుంటే - ఒకసారి నడిరోడ్డు మీద ఇద్దరు కుర్రాళ్ళని చెప్పుదీసి చెడామడా వాయించింది.

ఇంకోసారి - తెలుగు లెక్చరర్ పాఠం చెప్తున్నాడు. ఆమె బల్లమీద ముందుకొరిగి శ్రద్ధగా వింటోంది. పమిట జారిపోయింది. పాపం చూసుకోలేదు. లెక్చరర్ చూశాడు. కొంతసేపు అటే చూస్తూ పాఠం చెప్పాడు. తర్వాత పాఠం చెప్పడం మానేసి అటే చూడ్డం మొదలెట్టాడు. బ్రహ్మచారేమో, అందులోనూ తెలుగు పండితుడేమో - కావ్యాల్లో, ప్రబంధాల్లో చదువుకున్న అందమంతా కళ్ళెదట కనబడేసరికి వెర్రెత్తిపోయింది మానవుడికి. పక్కన కూర్చున్న అమ్మాయి మోచేత్తో ఓపోటు పొడిచేసరికి భానుమతి అసలు విషయం గ్రహించింది. పమిటేసుకుంటూ "ఏం మాస్టారూ ! అలా చూస్తున్నారు ? వరూధిని ఇక్కడ లేదు. మీ చేతిలోని పుస్తకంలో వుంది" అంది. క్లాసందరికీ వినబడేట్టుగా. ఆవేళ వరూధినీ ప్రవరుల ప్రణయ ఘట్టం చెబుతున్నాడు లెక్చరర్. భానుమతి విట్టుతో క్లాసంతా గొల్లుమన్నారు. పాపం. ఆ లెక్చరర్ ఏమీ అనలేక, ఏదో వంకతో క్లాసు మధ్యలో వదిలేసి వెళ్ళిపోయాడు. ఆమె కాలేజీలో వున్న మూడేళ్ళలోనూ ఇలాంటి సంఘటనలు సవాలక్ష.

ఆమె పిచ్చిలో పడి చదువులు పాడుచేసుకున్న వాళ్ళున్నారు. ఆరోగ్యం పాడుచేసుకున్న వాళ్ళున్నారు. చాలామందిని చాలా చాలా ఆటలాడించింది. ఫూల్స్‌ని చేసింది. కాని ఎవడికీ లొంగలేదు.

ఆరోజుల్లో నేను చాలా బుద్ధిమంతుణ్నని కాలేజీలో పేరు. విశేషమేమంటే ఆమె దృష్టిలో కూడా బుద్ధిమంతుణ్ణయ్యాను. నా గది ఆమె ఇంటికి దగ్గరగా వుండేది.

భానుమతికి అమ్మా నాన్నా లేరు చిన్నతనంలోనే పోయారట తోడబుట్టినవాళ్ళు కూడా ఎవరూ లేరు పినతండ్రి పెంచి పెద్ద చేశాడు

భానుమతి నన్ను చాలాసార్లు వాళ్ళింటికి తీసుకెళ్ళింది తను కూడా నా గదికి అప్పుడప్పుడూ వచ్చేది హడిలి చచ్చేవాడ్ని ఎవరేమనుకుంటారోనని నేను రానన్నా వినకుండా బలవంతాన సినిమాలకీ షికార్లకీ కూడా తీసుకెళ్ళేది కాలేజీలో చాలామంది శ్రేయోభిలాషులు నాకు వార్నింగ్ ఇచ్చారు "ఒరే ! భానుమతితో తిరుగుతున్నావ్ ముంచేస్తుంది జాగ్రత్త సుమా" అని చాలామంది ఏడిచారు కూడా - ఆమెను పట్టానని

కాలేజీలో అంతమంది ఆడపిల్లలున్నా ఆమె ఎవరితోనూ అంత స్నేహంగా వుండేదికాదు ఆమె అంటే ఆడపిల్లలకి కూడా భయమే తమని కూడా ఎక్కడ చెడగొడుతుందోనని అందుకే ఎవరూ దగ్గర కొచ్చేవారు కాదు

విచిత్రమేమిటంటే - ఆమెతో పరిచయం పెరిగిన కొద్దీ ఆమె తత్వమేమిటో పసిగట్టడం నాకు మరీ కష్టమైపోయింది నాతో విడిగా వున్నప్పుడు చాలా సీరియస్‌గా వుండేది ఉన్నట్టుండి ఏదో ఫిలాసఫీ మాట్లాడేది ఆడపిల్లల్ని అసహ్యించుకునేది మగాణ్ణి చూడగానే ఈ సిగ్గులేమిటి ? ఈ భయాలేమిటి ? ఈ దాక్కోవడాలేమిటి ? ఇవన్నీ పోయి నేనూ మగాడితో సమానమే అనే భావం, ధీమా వస్తే గాని ఈదేశంలో ఆడదానికి మోక్షం లేదు" అనేది ఇలాగే చాలా విషయాల గురించి విచిత్రంగా మాట్లాడేది వింటూ కూచునేవాడ్ని ఎదురుమాట చెప్పేవాణ్ణి కాదు రెండు మూడు సార్లు వాదించి దారుణంగా ఓడిపోయాను

భానుమతి చదువులో కూడా చాలా తెలివైంది ఎప్పుడూ చదివినట్టే వుండేది కాదు అయినా ఫస్టు మార్కులు తెచ్చుకునేది ఫైనలియర్‌లో వుండగా కొత్తగా హిస్టరీ లెక్చరర్ ఒకతనొచ్చాడు కుర్రాడే పెళ్ళి కాలేదు ఆడపిల్లల్ని చాలామందిని వల్లో వేసుకున్నాడు భానుమతి కోసం కూడా వల వేశాడు పడినట్టే పడి, అందీ అందకుండా, అతన్ని నానా తిప్పలూ పెట్టి, చివరికొకనాడు అతను రాసిన ఉత్తరాలన్నీ తీసుకెళ్ళి ప్రిన్సిపాల్ ముందు పెట్టింది ప్రిన్సిపాల్ ఆ లెక్చరర్‌ని పిలిపించి నానా చివాట్లూ వేశారు

ఫైనల్ పరీక్షలు రాస్తుండగా ఒకనాడు ఆ లెక్చరరే మాకు ఇన్విజిలేటర్‌గా వచ్చాడు ఇంకో ఆడపిల్ల దగ్గర దొరికిన కాపీ కాగితం, భానుమతి దగ్గర దొరికిందని అబద్ధమాడి, గొడవ చేశాడు ప్రిన్సిపాల్‌ని పిలిపించాడు అనుకోని ఆ సంఘటనతో భానుమతి షాక్ తింది ఆ లెక్చరర్‌ని ప్రిన్సిపాల్ ముందే అర్థమైన తిట్లూ తిట్టి, పేపర్ వాడి మొహాన కొట్టి హాల్లోంచి బయటికెళ్ళిపోయింది తర్వాత రెండు మూడు పరీక్షలుంటే అవి కూడా రాయలేదు

నేను సెకండ్ క్లాస్‌లో పాసయ్యాను ఫస్ట్‌క్లాస్‌లో పాసవ్వాల్సిన భానుమతి తప్పింది రిజల్ట్స్ తెలిపిన నెలరోజులకే నాకిక్కడ ఉద్యోగమొచ్చింది సర్టిఫికెట్స్ కోసం కాలేజీ

వెళ్ళినపుడు ఆమె ఇంటికి కూడా వెళ్ళాను. ఉద్యోగమొచ్చిందని చెప్తే సంతోషించింది. మరి నీ సంగతేమిటన్నాను. "మా బాబాయ్ పెళ్ళి చేస్తానంటున్నాడు. నేనొద్దంటున్నాను" అంది.

అంతే. మళ్ళీ రెండేళ్ళ క్రితం ఇక్కడికొచ్చినప్పుడే భానుమతిని చూడ్డం. అయితే అప్పుడప్పుడూ ఉత్తరాలు రాసేది. ఆమె రాసిన వాటికంటే వాళ్ళూ వీళ్ళూ చెప్పగా విన్న కథలెక్కువున్నాయి. నేనొచ్చిన రెండేళ్ళ తర్వాత బి.ఏ. పూర్తి చేసింది. వాళ్ల బాబాయి ఎంత ప్రయత్నించినా ఆమెను పెళ్ళాడ్డానికెవరూ ముందుకు రాలేదు. వచ్చినవాళ్ళని, పెళ్ళిచూపుల్లో నానా ప్రశ్నలూ అడిగి హడలు కొట్టింది. వాళ్ళ బాబాయికి విసుగెత్తి, కోపమొచ్చి పెళ్ళి ప్రయత్నాలే మానేశాడు. ఇదంతా ఆమే రాసింది.

"పెళ్లంటే నాకిష్టం లేక కాదు. నా శరీరం మీద, నా అందం మీద చూపిన మోజు నా మనసు మీద, నా అభిప్రాయాల మీదా ఎవడూ చూపడం లేదు. అలాంటివాళ్ళు నాకక్కర్లేదు. నా సంగతి నీకు బాగా తెలుసు గనక నీ దృష్టిలో నాకు తగ్గ వాడెవడన్నా వుంటే చూడు" అని రాసిందొక ఉత్తరంలో. అలాగేనని సమాధానమైతే రాశాను గాని, ఆమెకి తగిన వరుణ్ణి వెదకడమండే మాటలా ! నావల్ల కాలేదు. తర్వాత కొన్నాళ్ళకి ఆమెకు విశాఖపట్నంలో ఉద్యోగమొచ్చి వెళ్ళిపోయింది. ఇప్పుడూ అక్కడే వుంటోంది. ఇంకా పెళ్ళి కాలేదు.

మా క్లాస్‌మేటొకడు రామారావని వాడూ విశాఖపట్నంలోనే వుంటున్నాడు. వాడీమధ్య ఇక్కడికొచ్చి నాతో, నేను నమ్మలేని వార్తొకటి చెప్పాడు.

"భానుమతి పూర్తిగా చెడిపోయింది. అడ్డమైన వాళ్ళతోనూ తిరుగుతోంది. పెళ్ళి పెటాకులు లేవు. అడిగేవాళ్ళు లేరు. ఒంటరిగానే వుంటోంది. మరీ హద్దు మీరిపోయింది' ' అన్నాడు.

ఇది నేను నమ్మలేని వార్త. భానుమతి చాలామంది మగాళ్ళని ఏడిపించింది. ఆడించింది. అంతే. అంతకుమించి మరేం లేదు. అందాకా ఎందుకు ? నాతో అంత చనువుగా సన్నిహితంగా ఉండేదా, ఎన్నడూ ఒక్క అనరాని మాట అనలేదు, చెయ్యరాని పని చెయ్యలేదు. అందుకే భానుమతంటే నాకు గౌరవం, అభిమానం. అలాంటిది ఇట్లా మారిందంటే నమ్మలేను.

* * *

మా బాస్‌కి నామీద ప్రేమ ఎక్కువైనప్పుడల్లా టూర్ మీద పంపుతాడు. ఈసారి విశాఖపట్నం వెళ్ళి రమ్మన్నాడు. మరోచోటికైతే వద్దనే వాణ్ణేమోగా అని విశాఖపట్నం అనగానే ఎగిరి గంతేశాను. భానుమతిని చూడొచ్చు

* * *

నాపని పూర్తవగానే భానుమతి పనిచేసే ఆఫీసు కెళ్ళాను. నన్ను చూసి చాలా

సంతోషించింది ఇంటికి వెళ్దాం రమ్మని తీసుకెళ్లింది "నువ్వొక్కదానివే ఉంటున్నావా"? అన్నాను

"అప్పుడప్పుడూ ఎవరన్నా వస్తుంటారు" అని నవ్వింది

వెళ్ళిపోతానంటే, కాదు ఈ రాత్రికుండి వెళ్లమని బలవంతం చేసింది సంగతేమిటో తెలుసుకోవచ్చుగదా అని నేనూ వుండిపోయాను

ఆ రాత్రి భోజనాలయ్యాక - నాకు ఆరుబయట మంచమేసింది తాంబూలం ఇచ్చింది పక్కనే కూర్చుంది కాసేపు పిచ్చాపాటీ మాట్లాడాక - నేను అసలు విషయంలోకి దింపాను "నీ గురించి చాలా వింటున్నాను ఏమిటిది ? నేను చాలా బాధ పడుతున్నాను" అన్నాను కాస్త సీరియస్‌గా

భానుమతి నవ్వింది ఆ నవ్వు చిత్రంగా కనిపించింది నవ్వి- "చూడు సుబ్బారావ్! నీకు ఆకలేస్తుంది. తినడానికి నీ దగ్గరేమీ వుండదు. నాలుగు రోజులు పస్తుంటావు. ఆ తర్వాత అడుక్కునో, అప్పుడూ దొరక్కపోతే దొంగతనం చేసయినా సరే, ఆకలి తీర్చుకుంటావు. ఆకలి తీర్చుకోవడమన్నది చాలా సహజం అవసరం. అయితే ఒక్కొక్కప్పుడు ఆ అవసరం తీర్చుకోడానికి నువ్వనుసరించే మార్గాలు - అవసరం తీరిపోయిన వాళ్ళకి తప్పుడు దార్లుగా కనిపిస్తాయి దానికి నువ్వేం చెయ్యలేవు" అంది

"ఇంకేమంటాను ?"

●

(తరుణ మాస పత్రిక సెప్టెంబరు 1971)